

V dobrem in slabem

TIT KOŠIR

Melita Forstnerič Hajnšek

05.07.2019, 00.05

Biti s tujci z vsega sveta, ki se prva dva tedna v juliju že štiriinpetdeset let na **filozofski fakulteti** v Ljubljani družijo na **seminarjih slovenskega jezika**, literature in kulture, je vsakič znova evforično doživetje. Tudi poučno za tukajšnje večne skeptike in naveličance nad vsem, povezanim z materinščino ter vsemi radostmi in bremenmi slovenstva. Letos jih je prišlo malo več kot sto, največ že tradicionalno iz Avstrije, Italije in Poljske, pa tudi od zelo daleč. Vedno znova preseneča entuziazem, s katerim pridejo, in še bolj motivacija, s katero zapuščajo seminar. V pol stoletja je tisočim tujcem približal Slovenijo, širil avtentično vedenje o njej, predvsem pa nam samim utrjeval zavest o vrednosti jezika, za katerega se živo

zanimajo - tudi strokovno, znanstveno - Japonci, Estonci, Kitajci ... Ob mnogih dobrih novicah z 62 slovenistik in slovenskih lektoratov po vsem svetu, številnih novih prevodih najsodobnejših avtorjev in avtoric, novih tujih doktorjih slovenščine so tudi slabe in skrb zbujačoče. Kot je bila tista iz avstrijskega univerzitetnega okolja: dunajska in tudi graška slovenistika sta ogroženi zaradi odnosa avstrijske vlade in prešibke skrbi slovenske.

Je slovenska jezikovna skupnost v zadnjem stoletju dozorela?

Letos je na seminarju še posebej slovesno zaradi bližajočega se praznovanja stoletnice Univerze v Ljubljani, pri rojstvu katere so bili prav slavisti najpomembnejše rojenice. Med njimi prvi in najzaslužnejši na Dunaju šolajoči se in delujoči genialni jezikoslovec Fran Ramovš, slavist, slovenist, germanist, romanist in zgodovinar. Prav on je imel prvo predavanje v slovenščini na novi slovenski univerzi, in to o zgodovinski

slovnici slovenskega jezika. Ta čas je še posebej dobro poudarjati te zgodovinsko prelomne dogodke, saj univerzitetna vrhuška vnovič pokleka pred anglizacijo.

Javna agencija za raziskovalno dejavnost je predlagala, da bi slovenski znanstveniki, ki se prijavljajo na razpise slovenske agencije, pisali prijave samo še v angleščini. S tem bi država baje znatno privarčevala. Več študijskih programov se na slovenskih univerzah nezakonito že izvaja v angleščini. Tudi zato so institucije, kot je **Seminar slovenskega jezika**, literature in kulture, toliko pomembnejše.

Dr. Marko Stabej, predstojnik ljubljanske slovenistike, se je na seminarju letos vprašal, kako se je spremenila slovenska jezikovna skupnost v zadnjih sto letih, odkar je zaživela v prvi obliki suverene državnosti pa do svoje sedanje podobe po skoraj treh desetletjih samostojne Slovenije in petnajstletnici njene vključenosti v Evropsko unijo. Je slovenska skupnost v stotih letih dozorela? Med merili so prava mera jezikovne samozavesti, odgovornosti in previdnosti. Pri vseh treh

pogosto škriplje. Naj nas opogumlja spodbudna izjava ene od seminaristk letos: "Slovenščine se uči, ker je lep, bogat in visoko inteligenten jezik."